Jaarstukken 2022

20-10-2023

2.2.5 Milieu

Binnen dit thema beschrijven we de speerpunten en inzet op de duurzaamheidsopgave. We houden ons hierbij bezig met warmte- en energietransitie, klimaatadaptatie, duurzaam bouwen, biodiversiteit en circulariteit.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

Speerpunt: Het Klimaatakkoord

Doelstelling	Uitvoeren van de uit het Klimaatakkoord
Wat wilden we doen?	• Concretiseren van de zoekgebieden uit de Regionale Energiestrategie (RES). • Opstellen van wijkuitvoeringsplannen naar aanleiding van de Warmtetransitievisie. • Het uitvoeren van de klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. • Opstellen van een routekaart voor de eigen gebouwen.
Wat hebben we gedaan?	• De onderzoeken naar de effecten van windmolens op flora, fauna en Schiphol lopen, de resultaten worden ieder moment verwacht. Ook is een regionale samenwerking opgezet, samen met Rijkswaterstaat om zon langs de rijkswegen te onderzoeken. Daarnaast is een regionale samenwerking met Liander opgezet om problemen in het energienet te voorkomen. • Er lopen gesprekken met Eneco en Vattenfall over de uitbreiding van de warmtenetten en het opstellen van wijkuitvoeringsplannen. • In het kader van klimaatadaptatie wordt in samenwerking met Eigen Haard en Woonzorg een project groene balkons opgezet. Samen met de Denktank, duurzame inwoners, wordt een project Struikroof opgezet bij de Van der Loosstraat.
	• De analyse voor de eigen gebouwen wordt op dit moment uitgevoerd. Naar verwachting zal er begin 2023 een routekaart met verduurzamingsmaatregelen worden opgeleverd.
	• Een aantal taken uit de klimaatadaptatiestrategie is nog niet uitgevoerd, aangezien de gelden vanuit het Klimaatakkoord nog niet beschikbaar zijn en er dus geen ambtelijke capaciteit is aangetrokken.

Speerpunt: Een energieneutraal 2040

Doelstelling	Het verduurzamen van de eigen organisatie
Wat wilden we doen?	• Duurzaamheid als vast onderdeel van al het gemeentelijk beleid, in ieder geval in het LIOR en het nieuwe mobiliteitsplan. • Bij vervanging van installaties wordt gekeken naar een duurzame oplossing of vervanging. • Monitoring energieverbruik gemeentelijke gebouwen en installaties om na te gaan waar verbeteringen mogelijk zijn. • Verduurzaming gemeentelijk wagenpark en apparatuur. Bij vervanging wordt, als technisch en bedrijfsmatig mogelijk, overgestapt op groen gas of elektrische bedrijfsmiddelen. • Er wordt onderzocht of er op gemeentelijke panden nog meer zonnepanelen geplaatst kunnen worden. • Er wordt beleid opgesteld over maatschappelijk verantwoord inkopen.
Wat hebben we gedaan?	• De uitgangspunten duurzaamheid zijn opgenomen in de digitale LIOR Ouder-Amstel. • Er wordt te allen tijde gekeken naar de meest duurzame maatregel bij het vervangen en van installaties. • Momenteel worden er drie gemeentelijke panden op energieverbruik gemonitord. Deze panden zijn grootverbruikers en daarom interessant om te monitoren. Ook wordt er constant gekeken naar duurzame verbeteringen. • Het wagenpark wordt gefaseerd verduurzaamd. Het speerpunt is duurzaamheid en deze overweging wordt in al onze toekomstige vervanging meegenomen. Uitgangspunt is duurzaamheid waar mogelijk. • Het manifest maatschappelijk verantwoord inkopen is ondertekend.
	• Er is nog geen visie op biodiversiteit ontwikkeld, dit wordt opgenomen in het nieuwe duurzaamheidsbeleid.

Doelstelling	Beperken energieverbruik en opwekken van duurzame energie door bedrijven
Wat wilden we doen?	• Duurzame woningbouw stimuleren middels het Programma van Eisen duurzame ruimtelijk ontwikkelingen. • Stimuleren verduurzaming bij bedrijven en maatschappelijk vastgoed. • Het energiebesparingsakkoord wordt uitgevoerd. • Het inhuren van een energieloket voor bedrijven. • Handhaving bij bedrijven voor wat betreft energiebesparing.
Wat hebben we gedaan?	• Met meerdere partijen zijn concrete afspraken gemaakt over het duurzaam realiseren van nieuwbouw. • In februari 2021 is Klimaatroute begonnen met het uitvoeren van energiescans bij verschillende MKB-ondernemers in Ouder-Amstel. In totaal hebben binnen dit project 24 ondernemers maatregelen geïnvesteerd in duurzame maatregelen. Hiermee is 87,5 ton CO2 bespaart. • Er is samen met de gemeente Haarlemmermeer een aanbesteding doorlopen om een adviesbureau te vinden die bedrijven ondersteunt in het verduurzamen. Hier is een samenwerking van het Regionaal Energieloket met Klimaatroute uitgekomen. • Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met de Omgevingsdienst voor wat betreft toezicht bij bedrijven.

Doelstelling	Beperken energieverbruik en opwekken van duurzame energie voor en door bewoners
Wat wilden we doen?	• Het maken van nieuw klimaat,- en duurzaamheidsbeleid. • Twee maal per jaar een duurzaamheidspagina in de krant. • Onderzoeken of het instellen van een duurzaamheidslening mogelijk is. • Stimuleren verduurzaming bij VVE's. • Handhaving Wet milieubeheer. • Stimuleren gebruik van het Regionaal Energieloket. • Uitvoeren van de RREW subsidie (collectieve inkoop, energieloket, webinars, cadeaubonnen en energiecoaches). • Continuering Natuur,- en milieueducatie bij scholen. • Ontwikkelingen op het gebied van geothermie worden gevolgd.
Wat hebben we gedaan?	• Er is tweemaal een themapagina duurzaamheid in het weekblad geplaatst. • De duurzaamheidslening is in werking getreden, er zijn in 2022 twaalf leningen verstrekt. De lening wordt met name voor zonnepanelen en isolatiemaatregelen aangevraagd. • Er zijn vier grote en vijf kleine VVE’s ondersteund in 2022. • Het energieloket is meegenomen in alle communicatie aan inwoners. • Vanuit de RREW subsidie zijn unieke 1.768 woningen bereikt en is er 134.250 KG CO2 bespaart. In het kader van de aanpak van energiearmoede (aparte SPUK-uitkering) heeft in het najaar van 2022, in samenwerking met het Regionaal Energieloket, een pilot plaatsgevonden met energiefixers. Doel was 250 woningen/huishoudens te voorzien van energiebesparingsadviezen en het direct aanbrengen van kleine energiebesparende maatregelen zoals radiatorfolie, LED-lampen en tochtstrips. Uit de evaluatie van de pilot van de energiefixers blijkt het volgende: -Er waren 256 huisbezoeken; 220 huurwoningen en 36 koopwoningen; -Bewoners waren heel positief. Gemiddelde beoordeling: 8,3; -Aantal kleine gasbesparende maatregelen (radiatorfolie, tochtstrips): 1319; -Aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (LED-lampen): 955. • Er is door de scholen goed gebruik gemaakt van de natuur,- en milieueducatie. • De gemeenteraad heeft een voorlichting gehad over geothermie.

Doelstelling	Beperken energieverbruik en opwekken van duurzame energie voor en door bewoners
	• Er is samen met de gemeenteraad, inwoners en bedrijven gewerkt aan het nieuwe duurzaamheidsbeleid. Dit wordt in het vierde kwartaal 2023 aangeboden aan de gemeenteraad. • De evaluatie van de pilot van de Energiefixers volgt in eerste kwartaal 2023.

Speerpunt: Een circulaire economie

Doelstelling	Maatschappelijk verantwoord inkopen en opdrachtgeven
Wat wilden we doen?	• Het beleid omtrent maatschappelijk verantwoord inkopen wordt uitgevoerd en gemonitord. • Het Maatschappelijk Verantwoord Inkopen Manifest wordt ondertekend.
Wat hebben we gedaan?	• Het Manifest Verantwoord Inkopen is ondertekend.
	• Hoe concreet wordt omgegaan met de afspraken in het manifest wordt in de loop van 2023 vormgegeven.

Doelstelling	Nieuwbouw duurzaam realiseren
Wat wilden we doen?	• Het programma van eisen wordt opgenomen in anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars.
Wat hebben we gedaan?	• Het programma van eisen is opgenomen in anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars.

Doelstelling	Van afvalbeleid naar grondstoffenbeleid
Wat wilden we doen?	• Uitvoering diftar.
Wat hebben we gedaan?	• Per 1 januari 2022 is diftar ingevoerd. • De evaluatie over het eerste halfjaar 2022 is in de commissie Ruimte besproken.

Speerpunt: Verbeteren van de Leefomgeving en het woongenot

Doelstelling	Terugdringen overlast van weg- en vliegverkeer
Wat wilden we doen?	• Monitoring luchtkwaliteit (luchtmetingen GGD). • Benutten lobbykansen in overlegstructuren met Schiphol en Rijkswaterstaat. • Fossielvrij vervoer stimuleren.
Wat hebben we gedaan?	• In 2022 zijn er luchtmetingen uitgevoerd door de GGD. Rapportage daarover volgt in mei 2023. • De gemeente neemt actief deel in de regionale samenwerking, zoals in de BRS (Bestuurlijke regie Schiphol) en MRA (Metropoolregio Amsterdam). De MRA-samenwerking krijgt onder andere vorm in de Verstedelijkingsstrategie. Duurzaamheid en klimaatadaptatie spelen daarin ook een grote rol. De positionering van Ouder-Amstel heeft mede geleid tot toekenning van subsidies voor infra voor De Nieuwe Kern. De BRS maakt zich hard voor minder uitstoot door Schiphol (zowel van geluid, CO2 als fijnstof). Actieve deelname van Ouder-Amstel heeft mede geleid tot samenwerking met het ministerie van I&W voor aanpassing van regelgeving voor Schiphol (LIB). • De mobiliteitsvisie wordt uitgevoerd, zie voor meer informatie de paragraaf verkeer, wegen en water.

Doelstelling	Terugdringen overlast van weg- en vliegverkeer

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Milieu

Milieu	R2021	B2022 primitief	B2022 na wijziging	R2022	Saldo
Lasten	4.489	4.113	4.541	4.367	174
Baten	4.296	4.145	4.408	4.305	-103
Saldo baten en lasten	**-193**	**32**	**-133**	**-62**	**71**
Toevoegingen aan reserves	-	-	80	59	21
Onttrekkingen aan reserves	54	-	-	-	-
Saldo reserves	**54**	**-**	**-80**	**-59**	**21**
Saldo	**-139**	**32**	**-213**	**-121**	**92**

Toelichting Financieel overzicht

Lasten

De per saldo € 174.000 lagere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door:

- Lagere lasten voor huishoudelijk restafval € 183.000. Per 1 januari is Diftar ingevoerd. Ondanks dat er al rekening was gehouden met minder afvalinzameling, blijkt in de praktijk dat er nog minder afval is aangeboden waardoor de kosten voor afvalverwerking lager zijn.
- Hogere toevoeging € 55.000 aan de voorziening afvalstoffenheffing.
- Lagere lasten € 117.000 aanpak energie-armoede.
- Hogere lasten € 108.000 door hogere bijdrage aan Omgevingsdienst Noordzeekanaal waarin een afrekening voor 2021 en ook extra dienstverlening voor omgevingsvergunningen voor de verbreding van de A9.
- Lagere lasten € 37.000 voor duurzaamheid en energie.
- Hogere lasten € 4.000 door diverse overige kleine verschillen.

Baten

De per saldo € 103.000 lagere baten worden veroorzaakt door diverse over- en onderschrijdingen. De voornaamste afwijkingen zijn:

- Lagere baten voor subsidie aanpak energie-armoede € 117.000, zie hierboven de lagere lasten, per saldo zijn deze in evenwicht.
- Lagere baten voor opbrengst afvalstoffenheffing € 149.000. Dit staat in verhouding tot de lagere lasten.
- Hogere baten voor afkoop nieuw grafonderhoud en afkoop verlenging grafonderhoud € 140.000.
- Hogere baten door diverse overige kleine verschillen € 23.000.

Beleidskaders

Hieronder staan de kaderstellende documenten, de wetten en de verordeningen.

Kaderstellende documenten

- Afvalstoffenverordening Ouder-Amstel
- Integraal Beleidsplan Openbare Ruimte 2020-2030 (IBOR)
- Leidraad inrichting openbare ruimte (LIOR)
- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2018-2022
- Regionale energiestrategie Noord-Holland Zuid

- Klimaatadaptatiestrategie & uitvoeringsagenda gemeente Ouder-Amstel
- Transitievisie warmte voor de gemeente Ouder-Amstel november 2021

Wetten
- Wet Milieubeheer
- Activiteitenbesluit milieubeheer
- Activiteitenregeling milieubeheer
- Warmtewet
- Waterwet
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)
- Wet gehuidhinder
- Wet bodembeschermingOuder-Amstel Begroting 2021-2024 Pagina 76
- Wet inzake de luchtverontreiniging
- Nationaal samenwerkingsprogramma luchtkwaliteit
- Klimaatwet

Verordeningen
- Provinciale milieuverordening Noord-Holland

Portefeuillehouders

Wethouder P.D.A.M. Koek-Baks 1e locoburgemeester	**Portefeuille** • Riolering
Wethouder D. de Jager 3e locoburgemeester	**Portefeuille** • Klimaat • Milieubeheer • Afval • Luchtkwaliteit • Geluid en externe veiligheid • Bodem

Indicatoren Duurzaamheid en Milieu

Doel		Periode	Ouder-Amstel	Nederland	Streefwaarde
Bijdragen aan de energietransitie 2050 (bron: waarstaatjegemeente.nl)					
Percentage hernieuwbare energie		2020	5,9%	10,1%	14% in 2020 en 16% in 2023.
Gasverbruik m3 per m3		2021	10,9	12,2	-
Electraverbruik kWh per m2		2021	36,3	40,2	-
Percentage woningen met zonnepanelen		2020	12,5	15,7	-
(Semi)publieke e-laadpunten per 1.000 inwoners		2022	15,4	7,0	-
Terugdringen overlast van weg- en vliegverkeer					
Blootstelling NO2		2020	16	14,3	-
Blootstelling PM10		2020	16,4	15,9	-
Geluidsbelasting aan gevel hoger dan 60 dB		2016	7,5	13,4	-
Verbeteren afvalscheiding en afval terugdringen					
KG huishoudelijk restafval per inwoner		2019	235	163	100 kilo restafval per inwoner per jaar te bereiken tussen 2020 en 2025

Uit de tabel blijkt dat er in de gemeente Ouder-Amstel minder gas en minder electra wordt gebruikt en er meer (semi)publieke e-laadpunten zijn dan in de rest van Nederland. Daar staat tegenover dat er procentueel gezien in de gemeente minder hernieuwbare energie wordt opgewekt, er minder woningen met zonnepanelen zijn en er meer restafval per inwoner wordt geproduceerd dan in de rest van Nederland.